

Hospitals de Catalunya

L'Hospital Civil de Reus

per

S. Vilaseca Anguera

LES més antigues notícies relatives als hospitals de Reus daten de la segona meitat de la tretzena centúria i fan referència a l'*Hospital de Sant Joan*. L'any 1264, un generós reusenc anomenat Nicolau Civada donà al Rector de la vila una quartera de blat del censal que anualment l'endemà de Tots Sants li feien Miquel Jover i la seva muller sobre un tros de terra que li tenien, sots condició de traspassar el dit donatiu anual a l'Hospital de Reus quan aquest existís. En aquella data no hi havia, doncs, Hospital, però devia estar en projecte o en construcció.

Pocs anys més tard, en 1281, segons un document de l'Arxiu Prioral de Reus, Guillem Galí llega en el seu testament quaranta sous per mises a la "Casa dels malalts".

Des de la seva fundació, són ja constants a favor de l'Hospital els llegats testamentaris, les almoines i tota mena de donatius, particularment durant la resta del segle tretzè, tot el catorzè i bona part del quinze. Bé es pot dir que en quasi tots els testaments registrats en els protocols de la nostra Escrivania pública hi figuren deixes a profit de la Casa dels malalts. Per a esmentar solament alguns d'aquells benemèrits avantpassats diguem que Joan Fornes, en 1326, traspassa a favor de l'Hospital un censal de cinc sous que rebia quiscun any per Nadal; N'Arsenda Bosch deixa, en 1327, dos sous; En Bernat d'Olives, en 1348, en deix cinc; En Pere Vidal, en 1366, lle-

ga els seus béns a l'Hospital i a altres obres benèfiques i pies. També eren forasters qui llegaven quantitats a l'Hospital de Reus, com Na Bernarda Litrà, de La Selva, qui deixa sis diners a la "domus infirmorum de reddis", en 1300; En Pere Aldomar, de Cardona, acollit per malaltia a Sant Joan, qui institueix el caritatiu establiment hereu dels seus béns. Altres vegades els donatius eren en aliments, robes i altres objectes, com el de Pere Riba, en 1328, qui llega als pobres malalts "hospitali hospedantibus" certa partida de "pannos lini vel lane"; l'illustre reusenc Bernat Espuny, tresorer de la Seu de Tortosa, qui, en el testament per ell ordenat a Tarragona als 8 de setembre de 1368, llega deu sous de pa cuit a l'església de l'Hospital i altres deu al propi Hospital. El jorn 24 de desembre de 1451, els administradors d'aquest fan inventari de les coses llegades per Miquel Isern, "j.^a marfega de canamaç buyda ja usada, j. sots lit dolent, iij. lançols de stopa nous, j. travesser ab cuberta de stopa ple de ploma, j.^a flaçada burellosa nova ab listes blaves, blanques et vermelles". El borgonyès Tibaut, resident i mort a Reus l'any 1467, fundador de l'almoina del seu nom, llega el seu llit a l'Hospital, "videlicet marfega, trevesser, dos lançols e les flaçades". Semblant deixa fa el cirurgià de la vila En Jaume Vilardell l'any 1476, "In remissionem peccaminum meorum volo et mando quod fabricetur unus lectus in hospitali beati Johannis